

विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायोँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँदछ ।

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

दिइएका तीन विषयका प्रश्नपत्रमध्ये आफुले अध्ययन गरेको कुनै दुई विषयका प्रश्नपत्रहरूको मात्र उत्तर दिनु पर्नेछ । अलग अलग विषयका लागि अलग अलग उत्तरपुस्तिका प्रयोग गर्नु पर्नेछ । एउटा विषयको उत्तरपुस्तिका बुझाइसकेपछि मात्र अर्को विषयको लागि उत्तरपुस्तिका लिनु पर्नेछ । तर कक्षा १२ मा Chemistry Education (942) विषय लिने विद्यार्थीले भने Teaching Science (904) का अतिरिक्त Teaching Health & Environment Science (938) विषयको पनि परीक्षा दिनु पर्नेछ ।

Sub.Code : 904

1. Teaching Science

Time: 1:30 hrs.

Full Marks: 50

Pass Marks:18 (For partial students only)

समूह 'क' (Group 'A')

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/Short answer questions)

कुनै छ प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt any six questions) ६X५=३०

- प्राथमिक तहको पाठ्यक्रममा विज्ञान विषय समाहित गरिनुका कुनै पाँच महत्त्व लेख्नुहोस् । ५
List any five important points for the inclusion of science subject in primary level.
- विशिष्ट र साधारण उद्देश्यबिच के फरक छ ? विज्ञानको पाठ्यक्रममा उल्लेख भएका आधारभूत तह (कक्षा ६-८) का कुनै तीनवटा तहगत साधारण उद्देश्यहरू लेख्नुहोस् । २+३=५
Differentiate between specific and general objectives. Write down any three level-wise general objectives of basic level (grade 6-8) which are mentioned in science curriculum.
- शैक्षिक सामग्री भनेको के हो ? विज्ञान शिक्षणमा शैक्षिक सामग्रीको के महत्त्व छ ? लेख्नुहोस् । १+४=५
What is teaching material. Write down the importance of teaching material in teaching science.
- साधारण यन्त्रलाई परिभाषित गर्नुहोस् । यसको धारणा शिक्षण गर्न कुन शिक्षण विधि बढी उपयोगी हुन्छ ? कारण दिनुहोस् । १+४=५
Define simple machine. Which teaching method will be the most suitable one to teach this concept ? Give reasons.

क्रमशः:(Contd...)

५. अम्ल, क्षार र लवणको परिभाषा दिनुहोस् । कक्षा आठमा अम्ल, क्षार र लवण शिक्षण गर्नका लागि कुनै तीनवटा क्रियाकलापहरू लेख्नुहोस् । $2+3=5$
Define acid, base and salt. Write down any three activities to teach acid, base and salt at grade VIII.
६. जलचक्र भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ? जलचक्रको रेखाचित्र बनाउनुहोस् । $2+3=5$
What do you mean by "water cycle"? Draw a diagram of water cycle.
७. व्यावहारिक उद्देश्य भनेको के हो ? निम्न माध्यमिक तहमा "विरुवा र जनावरको वर्गीकरण" पाठ शिक्षण गर्नको लागि कुनै चारवटा व्यावहारिक उद्देश्यहरू लेख्नुहोस् । $1+4=5$
What are behavioural objectives ? Write any four behavioural objectives for teaching "classification of plants and animals" at lower secondary level.
८. निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ? कक्षा शिक्षणमा यसको के महत्त्व छ ? कुनै चार महत्त्वहरू लेख्नुहोस् । $1+4=5$
What do you understand by continuous student assessment system (CAS) ? What is its importance in class room teaching ? Write any four points.

समूह 'ब' (Group 'B')

विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/Long answer questions)

- कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt any two questions.) $2 \times 10 = 20$
९. पाठयोजना भनेको के हो ? विज्ञान शिक्षणमा यसको के महत्त्व छ ? निम्न माध्यमिक स्तरका विद्यार्थीका लागि "घोल" विषयवस्तुमा आधारित एउटा पाठयोजना तयार पार्नुहोस् । $1+2+7$
What do you mean by lesson plan ? Write its importance to teach science. Develop a lesson plan on the topic "solution" for lower secondary level students.
१०. वायु प्रदूषण भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ? नेपालमा वायु प्रदूषण हुनाका मुख्य कारणहरू के के हुन् ? कक्षा ८ को "हावा" पाठबाट पाँचवटा बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू बनाउनुहोस् । $1+4+5$
What do you mean by air pollution ? What are the leading causes for air pollution in Nepal ? Prepare five multiple choice questions on the topic "Air" of grade VIII.
११. पाठ्यपुस्तकका असल पक्षहरू के के हुन् ? पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तकबिच फरक छुट्याउनुहोस् । निम्नमाध्यमिक तहको पाठ्यक्रममा भएका सबल र दुर्बल पक्षहरू उल्लेख गर्नुहोस् । $2+2+3+3$
What are the good qualities of textbook ? Differentiate between curriculum and textbook. Mention the strong and weak points of lower secondary level curriculum.

(3)

Sub. Code: 906

2. Teaching Social Studies

Time: 1:30 hrs.

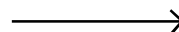
Full Marks: 50

Pass Marks: 18 (Only for partial students)

कुनै पाँच प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt any five questions.) ५X१०=५०

१. सामाजिक अध्ययन भनेको के हो ? यसका क्षेत्रहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।
What is social studies ? Explain its scope.
२. 'समाजशास्त्र समाजको विभिन्न भागहरूबीच हुने अन्तरसम्बन्धको अध्ययन हो ।' व्याख्या गर्नुहोस् ।
'Sociology is the study of interrelations of different parts of society'. Explain.
३. सामाजिक अध्ययन विषयको महत्त्व उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention the importance of studying social studies.
४. अवलोकन विधि भनेको के हो ? यसका फाइदा र वेफाइदाहरू लेख्नुहोस् ।
What is observation method ? Write its advantages and disadvantages.
५. कक्षाकोठा शिक्षणमा नक्साको महत्त्व लेख्नुहोस् ।
Write the importance of map in classroom teaching.
६. विषयगत परीक्षाको फाइदा र वेफाइदाहरूको सूची तयार पार्नुहोस् ।
List out the advantages and disadvantages of subjective tests.
७. सामाजिक अध्ययन शिक्षण गर्न कक्षा ५ को पाठयोजना तयार पार्नुहोस् ।
Prepare the lesson plan to teach social studies of class five.

-0-

(4)

Sub. Code: 938

3. Teaching Health and Environmental Sciences

Time: 1:30 hrs.

Full Marks: 50

Pass Marks: 18 (For partial students only)

समूह 'क' (Group 'A')

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू /Short answer questions)

- कुनै छ प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt any six questions.) ६X५=३०
१. स्वास्थ्य र वातावरण विज्ञान शिक्षणका उद्देश्य तथा महत्त्व उल्लेख गर्नुहोस् । ५
State the goals and significance of teaching health and environmental science.
  २. आधारभूत तहमा पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तकको बीचको अन्तरसम्बन्ध उल्लेख गर्नुहोस् । ५
State the interrelationship between curriculum and text book in basic level.
  ३. सूक्ष्म शिक्षण र अभ्यास शिक्षण बीच फरक छुट्याउनुहोस् । २.५+२.५
Differentiate between micro-teaching and practice teaching.
  ४. निर्माणात्मक मूल्याङ्कनको पाँचवटा फाइदाहरू उल्लेख गर्नुहोस् । ५
Mention five advantages of formative evaluation.
  ५. क्षेत्र भ्रमण विधिलाई स्वास्थ्य र वातावरण विज्ञान शिक्षणमा किन महत्त्वपूर्ण मानिन्छ ? पाँचवटा कारण लेख्नुहोस् । ५
Why field-trip method is used more effective in health and environment science ? Mention five reasons.
  ६. सुरुवा रोगबाट बच्न अपनाउनुपर्ने पाँचवटा उपायहरू व्याख्या गर्नुहोस् । ५
Explain five measures should be prevent from communicable diseases.
  ७. स्वास्थ्य र वातावरण विज्ञान शिक्षणमा प्रयोगमा आउने स्थानीय रूपमा उपलब्ध शैक्षिक सामग्रीहरूको सूची तयार पार्नुहोस् र कुनै एकको व्याख्या गर्नुहोस् । २+३
List down the locally available teaching material in health and environmental science teaching and explain one of them.
  ८. समाजमा लागू पदार्थको दुर्व्यसनी हुनुका कारण र असरहरू लेख्नुहोस् । २.५+२.५
Write down the causes and consequences of drug abuse in the society.

समूह 'ख' (Group 'B')

विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/Long answer questions)

- कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt any two questions.) २X१०=२०
९. नेपालमा जैविक विविधतामा ह्रास आउनुका कारण र जोगाई राख्ने उपायहरू वर्णन गर्नुहोस् । ५+५
Explain the causes and conservation measures of depletion of bio-diversity in Nepal.
  १०. क्यान्सर रोग लाग्ने कारण, लक्षण तथा रोकथामका उपायहरू लेख्नुहोस् । ३+३+४
Write down the mode of transmission, symptoms and preventive measures of cancer.
  ११. टिप्पणी लेख्नुहोस् । (Write short notes on.) ५+५
क) जलवायु परिवर्तन (Climate change) ख) जल प्रदूषण (Water pollution)